

6 Financiering – sterke stimulans gevraagd

Dit advies is ambitieus: de SER wil graag een sterke stimulans geven aan de leercultuur in Nederland. Dat betekent dat er middelen nodig zijn om deze stimulans te bewerkstelligen. Deze extra kosten zouden moeten worden gedeeld tussen het individu, werkgevers en de overheid; iedereen heeft immers belang bij meer en betere kennis en vaardigheden op de arbeidsmarkt.

De maatregelen die de SER voorstelt dienen wel nog in samenwerking met diverse partners verder te worden uitgewerkt. Met name de kosten die de overheid dient te dragen hangen erg af van de specifieke invulling van deze maatregelen.

Wel is bekend dat de raad pleit voor het terugdraaien van de bezuiniging om de aftrekpost scholingsuitgaven. Deze terugdraaiing bedraagt ongeveer 150 miljoen euro.

Daarnaast heeft de raad de volgende voorstellen geformuleerd die direct kosten voor de overheid met zich meebrengen:

- Introductie trekkingsrecht. Het recht op bekostigd onderwijs en het recht op bekostigde deelcertificaten houden extra kosten voor de overheid in.
- Middelen voor het publiek bekostigd onderwijs om een infrastructuur te kunnen ontwikkelen om onderwijs aan werkenden te kunnen bieden
- Fiscale facilitering ontwikkelrekening. Stortingen op de ontwikkelrekening kunnen worden gedaan door werkgevers, werkenden, overheid en andere partijen. De SER pleit ervoor dat zowel stortingen als onttrekking fiscaal gunstig worden behandeld. Hierdoor verlagen de belastinginkomsten. De vormgeving van deze fiscale prikkel bepaalt het bedrag dat hiermee gemoeid is. De intentie van de SER is dat de aard van deze behandeling van de stortingen en benutting van het budget op de ontwikkelrekening niet wezenlijk verschilt met het huidige fiscale regime ten aanzien van scholing en ontwikkeling.
- Stortingen door de overheid op de ontwikkelrekeningen van personen met bepaalde kenmerken (groepen die achterblijven in scholingsgebruik)
- Fiscale facilitering O&O-fondsen bij het realiseren van algemene scholing en intersectorale ontwikkeling.
- Financiële ondersteuning van het initiatief om inburgeringscursussen en cursussen basisvaardigheden tot een basisvoorziening te maken.
- Landelijke campagne nationale leercultuur.
- Ondersteuning onafhankelijke loopbaangesprekken.

Als de maatregelen uit dit SER-advies succesvol zijn, stimuleren zij het scholingsgebruik en de leercultuur op de Nederlandse arbeidsmarkt. Dat betekent dat op termijn het trekkingsrecht en de fiscale facilitering van de ontwikkelrekening hogere kosten met zich meebrengen. Werkenden en werkzoekenden doen dan immers meer opleidingen, cursussen en bijvoorbeeld EVC-trajecten waarvoor zijn financieel ondersteund worden.

Uiteraard hebben de voorgestelde maatregelen, indien succesvol, ook inverdieneffecten. Een hoger of beter opgeleide beroepsbevolking zal leiden tot meer productiviteit, minder ziektekosten, minder werkloosheidsuitkeringen en hogere belastinginkomsten. Hoe groot deze inverdieneffecten zijn, hangt af van de effectiviteit van de stimulans. Pas als individuen scholing gaan volgen die hen verder helpt op de arbeidsmarkt doen deze zich voor. Dit betekent dat het belangrijk is om maatregelen met een hoge deadweight loss te vermijden; er kan immers geen sprake zijn van inverdieneffecten als een maatregel geen stimulerend effect heeft.

Het spreekt voor zich dat ook de financiële gevolgen van de stimulering van post-initieel ontwikkelen moet worden gemonitord. Als na een aantal jaren blijkt dat sprake is van dermate negatieve financiële gevolgen als gevolg van het succes van de ontwikkelrekening, dan kunnen de uitvoering en de modaliteiten van de ontwikkelrekening worden bijgesteld. De SER wordt daarbij graag betrokken.